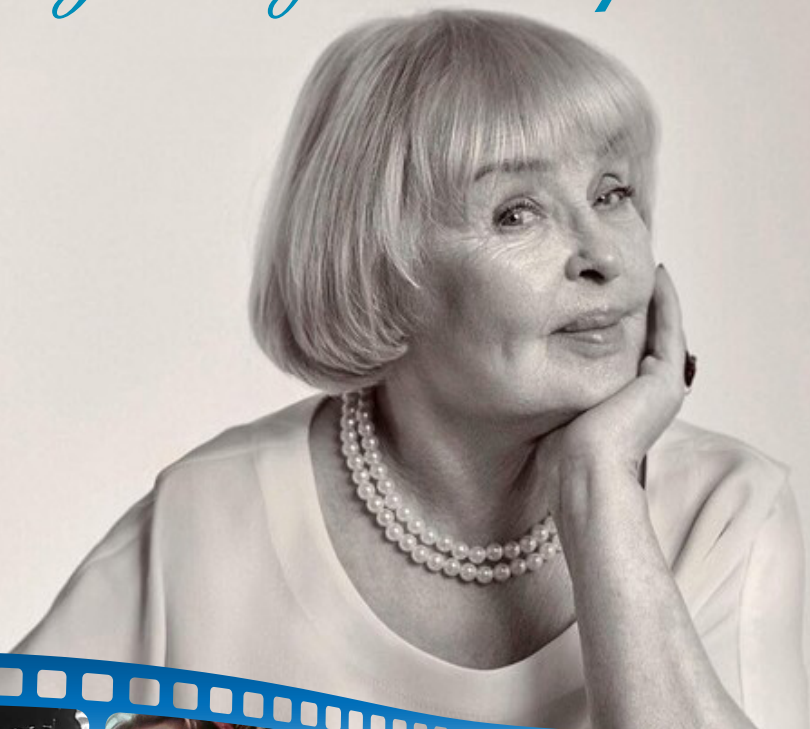

Міністерство культури та інформаційної політики України
Національна бібліотека України для дітей

Завжди різна, але завжди найкраща

Інформаційний список та матеріали для проведення заходів
із нагоди 85-річчя від дня народження української
акторки театру та кіно Ади Роговцевої

Київ — 2022

Міністерство культури та інформаційної політики України
Національна бібліотека України для дітей

*Завжди різна,
але
завжди найкраща*

Інформаційний список та матеріали для проведення заходів
із нагоди 85-річчя від дня народження української
акторки театру та кіно Ади Роговцевої

016:7

З-13

Відповідальна за випуск А.І. Гордієнко.
Укладачі Л.М. Мусієнко, В.М. Красножон.
Літературний редактор В.В. Зеленська.

Завжди різна, але завжди найкраща : інформ. список та матеріали для проведення заходів із нагоди 85-річчя від дня народж. укр. акторки театру та кіно А. Роговцевої / Нац. б-ка України для дітей ; уклад. Л. М. Мусієнко, В. М. Красножон ; ред. В. В. Зеленська — Київ : НБУ для дітей, 2022. — 28 с.

Видання вміщує біографічну довідку, список літератури та ресурсів мережі Інтернет про життєвий та творчий шлях української акторки, крилаті вислови Ади Роговцевої та цитати про її творчу сценічну майстерність, а також тест, присвячений життю та творчості видатної актриси.

© Національна бібліотека України для дітей

**«Я чесно відпрацювала все своє життя...
Я заробила право дивитися вам в очі
відкрито, спокійно, з любов'ю і ніжністю».**

А. Роговцева

Барвіста творча палітра Ади Роговцевої

(біографія акторки)

Колишня гетьманська столиця – місто Глухів — має дивовижне сузір'я яскравих творчих особистостей. Серед них – Ада Роговцева.

Талановита майстриня, без сумніву, велика українська актриса широкого діапазону, яскрава і неповторна зірка мистецького небосхилу, яку знають і цінують в усьому світі. Доля подарувала їй яскраву зовнішність, сяючий погляд очей, надзвичайну енергію до життя, відвертість, прагнення створювати прекрасне і дарувати його іншим... І хоч би яку роль вона зіграла, таємничим образом завжди вміла зберегти і свою жіночу звабливість, і чарівність, і свою прагматичність, і невичерпні життєві сили, і акторську енергетику. І до сьогодні любов шанувальників є відданою і палкою. Скільки зіграно ролей – у театрі, у кіно, на телебаченні, на радіо. Скільки разом із ними пережито життів, доль, страждань. Її за життя називають легендою кінематографу, «родзинкою», «феноменом» театральних постановок.

Ада Роговцева народилася **16 липня 1937 року**. Її мала батьківщина – місто Глухів Сумської області. Дитинство Ади припало на важкі воєнні роки, тому напевно чи його можна назвати щасливим. Її батько, Микола Іванович Роговцев (Роговєць), мав дві вищі освіти (закінчив індустріальний та сільськогосподарський інститути). До початку німецько-радянської війни працював у Міністерстві державної безпеки, а мати, Ганна Митрофанівна – агроном за фахом. Актриса стверджує, що від тата вона успадкувала легке ставлення до життя і грошей, а мама передала Аді свій талант і прагнення до прекрасного. Також від

неї, впевнена Ада Миколаївна, дісталася мудрість всепрощення, вміння долати не тільки негаразди, а й злість оточуючих. *«Від кожного з рідних у мене є те, від чого треба ховатися, і те, що може знадобитися в житті».*

Початок війни сім'я зустріла в Одесі. Яскравим спогадом дитинства залишилася історія нового 1942 року, коли мама, щоб хоч якось відволікти дітей від жорстокої реальності, намалювала на підлозі білою крейдою сніжинки. Після окупації сім'я переїхала до Києва, згодом три роки проживали у Полтаві, а ще через два роки батька відізнали до Києва, де Ада й закінчила середню школу.

Інтерес до творчої діяльності Ада Роговцева проявила ще в шкільні роки. Вона виступала на вечорах, брала участь в аматорських виставах, співала. Після закінчення школи дівчина зібралася вступати на факультет журналістики, однак її відговорили подруги. Вони переконали Аду в тому, що їй неодмінно слід присвятити себе драматичному мистецтву. Факт про те, що майбутня прима українського театру і кіно спершу планувала вступити на факультет журналістики, є одним із найпоказовіших у біографії Ади Миколаївни. Оскільки він переконливо ілюструє істину про те, що правильний вибір життєвого шляху вкрай необхідний для успішного майбутнього.

У 1954 році Ада Роговцева стала студенткою Київського державного інституту театрального мистецтва ім. І.К. Карпенка-Карого (нині — Київський державний університет театру, кіно і телебачення ім. І.К. Карпенка-Карого), де дівчина стає сталінською стипендіаткою. В інституті Ада була однією з найкращих студенток. Ніколи Ада Миколаївна не забуває тих, хто вивів її на дорогу мистецтва, насамперед — художнього керівника курсу, відомого актора-франківця Петра Трохимовича Сергієнка. Перші уроки сценічної правди, мистецької виразності, елегантності й ширості — від нього. І від його помічника, «другого викладача», Костянтина Петровича Степанкова. Студентські роки минали бурхливо і цікаво. Вже на першому курсі Ада почала зніматися в кіно.

Її кінематографічна кар'єра розпочалася з ролі Гафійки у фільмі кінорежисера Олексія Швачки «Кривавий світанок» за повістю «Gata mogana» М. Коцюбинського (кіностудія ім. О. Довженка, 1955 р.). Художнім керівником картини був великий український актор А. Бучма. Через багато років Ада Миколаївна знімалася у меморіальній квартирі Бучми і написала тоді в пам'ятному зошиті так: «Привела мене доля знову в цю квартиру, в його кабінет. В 1955 році привезли мене сюди до великого Бучми, щоб затвердив на роль Гафійки... Те моє дитяче хвилювання, бажання витримати іспит, сподобатися і ще безліч того, що словами важко пере-

дати, завжди зо мною; і ніколи не забудеться той день і година з Амвросієм Максиміліановичем... Це було, як захист, як благословення!». Згодом були ролі у таких стрічках: «Коли співають солов'ї» (1956). «Павло Корчагін», «Шельменко-денщик» (1957), «Коли починається юність» (1958).

Великим успіхом Ади Роговцевої стала роль Марії Ткачової у фільмі Йосипа Хейфіца «Салют, Маріє!» (1970). За цю роль у 1971 р. актриса отримала приз VII Міжнародного кінофестивалю в Москві. У 1972 р. вийшов фільм «Приборкання вогню» Данила Храбровицького за участю Ади Роговцевої. Всенародну популярність актрисі принесла роль Ганни в кіноопері Володимира Ускова та Володимира Краснопольського «Вічний поклик» (1973–1983).

Про цей чудовий період, сповнений мрій про великий екран та надзвичайні ролі, Ада Роговцева згадувала: «У вересні 1955 року я прийшла на кіностудію ім. О. Довженка, почула команду: «Мотор!», почала зніматися. Поруч зі мною були такі майстри, як Крушельницький, Мільютенко, Гриценко, Вергинський. Здавалося, що я в казковій країні. Саме з того моменту я полюбила кіно. Хоча найбільша моя любов – театр».

Навчаючись на четвертому курсі (1958), Роговцева прийшла працювати в трупу Національного академічного драматичного театру ім. Лесі Українки.

У 1959 році закінчила інститут (майстерня актора К. Степанкова). Навчання у вищому навчальному закладі дало Аді Роговцевій не тільки дорогу в світ кіно, але й

подарувало любов усього життя – чоловіка Костянтина Степанкова. Костянтин Петрович був викладачем майбутньої великої акторки, але це не завадило парі закохатися. У 1961 році Ада виходить за нього заміж, а через рік у родині з'являється первісток Костянтин, а через 10 років – дочка Катерина. Костянтин Степанков-молодший – дипломований режисер. Ще в 1990-х роках при-

святині матері, Ади Роговцевій, бенефісну постановку «Благо – дарю» в театрі імені Лесі Українки. Пізніше він залишив театр та кіно, працював у міжнародній академії екології, захищав карпатські ліси від масової вирубки, адже свого часу був одним із ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС. Помер Костянтин на 50-му році життя від раку легень. Донька Ади Роговцевої – Катя – з дитинства знала, що стане актрисою. У школі дівчинка виходила на сцену і брала участь у аматорських спектаклях. Степанков також брав доньку з собою на зйомки. Після закінчення школи дівчина вступила на філологічний факультет, пізніше вивчилася на актрису та отримала режисерську освіту в Москві.

Роман Віктюк запросив її до свого театру. В 2007 році К. Степанкова повернулася до Києва і почала працювати в Театрі драми і комедії на лівому березі Дніпра.

Разом зі своїм чоловіком Ада Миколаївна прожила 46 років. На жаль, Костянтин Степанков помер 2004 року. «Мій чоловік був на 9 років старший за мене, а я його любила і поважала. Коли його не стало, то не знала, як далі жити, адже здавалося, що мене розрізали навпіл. Зате діти не дали пропасти. Але з втратою дитини не зрівняється ніщо. Немає випробування, яке страшніше», — згадувала актриса.

З 1959 року А. Роговцева стала артисткою Національного академічного драматичного театру ім. Лесі Українки. Театр став найтривалішим періодом її творчості, тут вона пропрацювала 35 років. У театрі Лесі Українки Роговцева зіграла понад 50 ролей, і це тільки головні. Аду знали і з задоволенням працювали з нею. Дебют Ади Миколаївни на театральній сцені відбувся того ж 1959 року. Тоді Ада Миколаївна зіграла головну роль у виставі «Юність Полі Вихрової».

На той час майбутній зірці було 22 роки. Уже в дебютному спектаклі виявилася духовна структура актриси, що визначила згодом етичну стійкість її героїнь, їхню наповненість. Вона не боїться перевтілюватися у різноманітних персонажів і щоразу приголомшує шанувальників своїм професіоналізмом і справжнім талантом. На

сцені театру вона створила незабутні жіночі образи у спектаклях «Машенька», «Останні», «104 сторінки про любов», «Іду на грозу», «На дні» та ін. Знаменита п'єса Леоніда Зоріна «Варшавська мелодія» (1967) в постановці Едуарда Митницького була хітом театральних підмостків, її ставили в багатьох колективах. Саме у цій виставі у ролі Гелени Ада Миколаївна виходила на сцену майже 700 разів і вважає її найзнаковішою в своїй акторській кар'єрі, бо «це людська сповідь, а така форма буде цікавою в усі часи».

Паралельно знімалася у картинах кіностудій ім. О.П. Довженка, ім. Максима Горького, Одеській кіностудії, була задіяна у численних радіопостановках. Серед найбільш вдалих для її творчості робіт – театральні ролі Лесі Українки («Сподіватися»), Паоли («Дама без камелій»), Раневської («Вишневий сад»), Естер («Священні чудовиська»), Франчески Джонсон («Рожевий міст»), Рути («Вася має подзвонити»), всі жіночі ролі у виставі за п'єсою «Пер Гюнт»; кінематографічні ролі Марії Ткачової («Салют, Маріє!»), донни Анни («Камінний господар»), дружини Тараса Бульби («Тарас Бульба»). Роль Наталії Башкирцевої («Приборкання вогню») стала символом жіночності й подружньої вірності, а роль Анни в кіноопері «Вічний поклик» зробила Аду Роговцеву улюбленицею всієї країни. За виконання ролей Раневської, Лесі Українки, Надії Гавриленкової у спектаклях «Вишневий сад» Антона Чехова, «Сподіватися» Юрія Щербака, «Господиня» Музи Гараєвої в 1981 році Ада Роговцева була нагороджена Національною премією України імені Т.Г. Шевченка. Також Ада Миколаївна багато знімалася в Росії, але після подій на Майдані у Києві від співпраці з російськими кінематографістами відмовилася. «Життя мене пов'язувало з Росією 60 років, тому що мене завжди туди запрошували з роботою. Але вони напали на мою країну, вони перейшли ту грань, яку переходити не можна. Як я можу їхати до тих людей, які не поважають мою землю, мій народ, які вважають, що це якась придумана нація та придумана мова».

Після виходу з театру ім. Лесі Українки Ада Роговцева гастролювала з концертними програмами та камерними театрами, працювала в антрепризних спектаклях. Зокрема, Гелена Модлевська («Варшавська мелодія-2») на сцені «МіленніумАрт» (США), Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка, театру «Сюзір'я»; Примадонна («Якість зірки») у Національному академічному драматичному театрі ім. Івана Франка; Франческа Джонсон («Рожевий міст», «Вася повинен зателефонувати») режисера Катерини Степанкової в Київському академічному театрі драми і комедії на лівому березі Дніпра. Співпрацювала з режисером Романом Віктюком, грала у спектаклях «Священні чудовиська», «Уроки музики» і «Дама без камелій». Спеціально для Ади Роговцевої режисер Р. Віктюк поставив бенефісний спектакль «Бульвар Сан-Сет».

Тривалий період актриса працювала на українському радіо. В «Театрі перед мікрофоном» переграла в українських перекладах майже всю світову класику, багато творів української драматургії, безліч поетичних програм.

Нині своїм театральним шанувальникам актриса призначає побачення у майстерні театрального мистецтва «Сузір'я», Театрі драми і комедії на лівому березі Дніпра, примушує їх ретельно стежити за афішами інших театральних майданчиків, які залюбки приймають її творчі вечори та антрепризи. Аду Роговцеву часто запрошують у телевізійні проекти. «Найчастіше отримую ролі старої бабці, літньої матері чи тітки, – не без гумору коментує Ада Миколаївна. – Десь один раз на п'ять років трапляються сценарії, де написано: дама в літах, із залишками колишньої краси. І тут я підбадьорююсь». Безумовно Ада Роговцева є гордістю України, символом гармонійного поєднання краси й стійкості, втіленням великої гідності актриси. Ада Миколаївна в повній мірі здобула визнання і славу та входить до переліку найвідоміших жінок сучасної України. У 23 роки вона стала заслуженою артисткою УРСР, у 30 – народною артисткою УРСР, в 40 років – народною артисткою СРСР, була лауреатом багатьох мистецьких премій, серед яких театральна премія «Київська пектораль» (1993, 1998, 2003-2004, 2015), державна премія України імені О. Довженка (2017), Національна премія «Золота дзига» (2020). За самовіддане служіння Україні на ниві театрального та кіномистецтва у 2007 році їй було присвоєно звання Героя України.

Ада Роговцева активно займається педагогічною та громадською діяльністю. Вона дуже любить молодь, обожає своїх студентів. У 1980-1989 роках викладала акторську майстерність у рідних стінах Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого. А ще Ада Миколаївна – професор Київського національного університету культури і мистецтв, де ділиться своїм досвідом на кафедрі дикторів і ведучих телепрограм. З 1997 року Ада Роговцева – член Телевізійної академії України, а з грудня 2016 року акторка є членом Комітету Національної премії ім. Т. Шевченка.

Театру й кіно виявилось мало для Ади Роговцевої, творчість охоплює все її життя, вона пише вірші. Є автором поетичних збірок — «Мамині молитви», «Целую голос твій». Великий попит має своєрідна родинна сага-трилогія: книга про чоловіка «Мій Костя» (2006), книга спогадів «Свідectво про життя» (2013), над якою вона працювала понад 10 років, книга-інтерв'ю «Прості речі» (2018). Це книги-сповіді, що відверто розкривають внутрішній світ Ади Роговцевої, якій довелося нелегко підійматися на сходинки мистецького олімпу, а також про те, як відповідальність та вимогливість до себе, своєї сім'ї,

ролей, які вона виконувала, до людей, які йшли поруч із нею, не давали розслабитися і тримали її на плаву.

Життя і творчість Ади Роговцевої – це приклад людини, яка своїм талантом, мудрістю, оптимізмом, силою духу, ставленням до світу і людей здатна прикрасити будь-який час. Вона ніколи не боялася висловлювати свою думку, критикувати владу, дурний тон, манери. За це її поважають, а колеги й знайомі прислухаються до корисних порад. Ада Роговцева — патріотка, має визначену громадянську позицію і надзвичайну силу волі, для українців є моральним авторитетом, яскравим взірцем, як треба ставитися до рідної Батьківщини. З 2014 року легендарна актриса підіймала бойовий дух бійцям АТО, збирала кошти для поранених, проводила концерти, гастролювала з виставами містами сходу, спілкувалася з військовими та їхніми рідними, дарувала тепло людям, бо це єдине, чим могла допомогти. А після повномасштабного вторгнення Росії в Україну, яке розпочалося 24 лютого 2022 року, актриса їздить країною із творчими вечорами, щоб підтримати українців. Вона вміє заряджати й надихати. «У день перемоги я стоятиму на своєму київському балконі, а у дворіку під ним зберуться всі мої хлопчики: це ті військові з ЗСУ та тероборони, волонтери, які їдять, ночують, перуть у моїй квартирі, і просто ті, хто заходять відпочити. Вони принесуть багато квітів, ми питимемо шампанське і вигукуватимемо: «Слава Україні!», — сказала зі сцени Ада Роговцева. За свої патріотичні погляди оголошена в Росії персоною нон грата.

Зустрічі з нею традиційно стають подією, дотиком до високого мистецтва. Вона прекрасна як у драматичних, так і в комедійних постановках. А творчі вечори з Адою Миколаївною, що насичені тонким гумором, потаємними оповідями, дружньою атмосферою, — це унікальна можливість через її розповіді стати дотичними до історії українського театрального та кіномистецтва.

Захоплюючись талантом, глибокою душевною красою Ади Миколаївни, можна зрозуміти, що причина її популярності й професійної затребуваності криється у вмінні любити, співпереживати, слухати, помічати, не проходити повз. Вона знає життя, тому має право про нього говорити. Вона ніколи не лукавила, тому може відкрито висловлювати свою позицію. Після перегляду фільмів та вистав за її участю, прочитання рядків її поезій та спогадів, все переконливіше розуміємо, що Ада Роговцева – це ім'я, це легенда, це ціла яскрава епоха в мистецькому житті України. З щирим та відкритим серцем вона живе, працює і заряджає інших своєю енергією, позитивом і оптимізмом.

Гордість українського мистецтва

(книги та статті про життя і творчість Ади Роговцевої)

Власова А. «Вона — веселка !» : ювілей Ади Роговцевої як привід знову вклонитися таланту Жінки й Актриса / А. Власова // Театрально-концертний Київ. — 2017. — № 9. — С. 2-7.

Стисла характеристика творчості з нагоди 80-річного ювілею акторки.

Власюк Т. З Адою Роговцевою / Т. Власюк // Від джерел: порадишня гостина / Т. Власюк. — Київ, 2005. — С. 113-119.

Розмова редактора газети «Порадишня» з Адою Роговцевою про професійну діяльність та родину.

«Життя ламало навколо неї все, але не характер...» : до 75-річчя від дня народж. А. М. Роговцевої (1937) // Календар знаменних і пам'ятних дат. — Київ, 2012. — № 3, 2012. — С. 42-50.

Загальна характеристика творчого шляху актриси та список літератури про її життя і творчість.

Заболотна В. Сильна слабкість / В. Заболотна // Українські обличчя кіно й театру / упоряд. Л. І. Брюховецька — Київ, 2012. — С. 348-350.

Короткий аналіз творчості.

Клейменова О. Ода Аді : ретроспекції : ювілей / О. Клейменова, // Віче. — 2012. — № 13. — С. 66-67.

Вислови про тонкощі акторської майстерності Ади Роговцевої з нагоди 75-річного ювілею актриси.

Легенда українського кіно і театру : до 70-річчя від дня народж. А. М. Роговцевої // Знаменні дати : календар-2007. — Київ, 2007. — С. 146-160.

Стисла характеристика творчого шляху актриси.

Професійні нагороди актриси та інтерв'ю з нею про ролі в театрі, шанувальників, спілкування з онуками.

Роговцева А. Мій Костя / А. Роговцева ; мал. та дизайн Т. Ю. Ткаченка. — Київ : Альтерпрес, 2006. — 288 с. : іл.

Книга про життя та акторську долю чоловіка Ади Роговцевої.

Роговцева А. «Театр не повинен бути машиною...» / А. Роговцева ; розмову вела В. Кандинська // Українські обличчя кіно й театру / упоряд. Л. І. Брюховецька — Київ, 2012. — С. 351-356.

Інтерв'ю з Адою Роговцевою про акторську професію та ролі в театрі та кіно.

Роменська В. Проходять болем серця... / В. Роменська // Укр. культура. — 2007. — № 2. — С. 24-25.

Нарис про професійне та сімейне життя Ади Роговцевої.

Савченко С. Зірка українського мистецтва : до 80-річчя від дня народж. А. Роговцевої (1937) / С. Савченко // Дати і події: календар знаменних дат. —

Київ, 2017. — 2017, 2-е півріччя, № 2. — С. 15-19.

Біографія та творча кар'єра Ади Роговцевої та список джерел, де можна прочитати про неї.

Соколова С. Спогади Акторки / С. Соколова // Укр. культура. — 2013. — № 6. — С. 34-35.

Про книгу А. Роговцевої «Свідок про життя», яку вона презентувала в рамках III Міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал».

Терен Т. Ада Роговцева / Т. Терен // Це теж зробила вона / Д. Вортман [та ін.]. — Київ, 2018. — С. 86.

Коротка біографічна довідка.

Терен Т. Прості речі : 8 розмов з Адою Роговцевою / Т. Терен, А. Липківська. — Київ : Пабулум, 2018. — 264 с.

Діалоги з акторкою про її життя, знакові події, родину, близьких людей, покликання, професію і країну з журналісткою Т. Терен та театральною критикинею А. Липківською. Книга буде цікава всім, хто захоплюється творчістю Ади Роговцевої та стежить за світом театру та кіно.

Чечель Л. Та, яку люблять / Л. Чечель // Справи сімейні. — 2017. — № 12. — С. 12-13.

Про творчий вечір «З тими, кого люблю» з нагоди 80-річного ювілею Ади Роговцевої та вручення їй державної премії України імені Олександра Довженка.

Електронні ресурси

Ада Роговцева — акторка українського театру та кіно [Електронний ресурс] : [презентація] // На урок : освітній проект : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://naurok.com.ua/ada-rogovceva---aktorka-ukra-nskogo-teatru-ta-kino-258108.html>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 30.05.2022.

Гордійчук І. Ада Роговцева: «Я досягла віку мудрості» [Електронний ресурс] / І. Гордійчук // День : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/uk/article/intervyu/ada-rogovceva-ya-dosyagla-viku-mudrosti>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 30.05.2022.

Гостя: Ада Миколаївна РОГОВЦЕВА та Катерина Степанкова [Електронний ресурс] // #ПоглядРикова : [відеоканал]. — Електрон. дані — Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=3cGliMzZBHA>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 30.05.2022.

Кондратенко М. Неосяжна любов Ади Роговцевої [Електронний ресурс] / М. Кондратенко // Український інтерес : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим

доступу: <https://uain.press/blogs/maryna-kondratenko-neosyazhna-lyubov-ady-rogovtsevoyi-880931>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 30.05.2022.

Костюк Х. Ф. Роговцева Ада Миколаївна [Електронний ресурс] / Х. Ф. Костюк // Інститут історії України. Енциклопедія історія України : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=eiu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=TRN=&S21COLORTERMS=0&S21STR=Rohovtseva_A. — Назва з екрана. — Дата звернення: 30.05.2022.

Роговцева Ада Миколаївна [Електронний ресурс] : [життя та творчість] // Вікіпедія : вільна енциклопедія проєкт : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Роговцева_Ада_Миколаївна. — Назва з екрана. — Дата звернення: 30.05.2022.

Роговцева А. Ада Роговцева, народна артистка, Герой України [Електронний ресурс] : Обіцяю дожити до Перемоги! / А. Роговцева ; бесіду вела Т. Когутич // Укрінформ : [вебсайт]. — Електрон. дані — Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3473627-ada-rogovceva-narodna-artistka-geroj-ukraini.html>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 30.05.2022.

Роговцева А. Професія, пов'язана з життям. Ада Роговцева про важливе та просте, про душевне та глибинне, про театр та про життя [Електронний ресурс] : душевна розповідь Ади Роговцевої з Theatre.love / А. Роговцева ; інтерв'ю брала А. Ярушевська // Theatre.love : [блог]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://theatre.love/blog/profesiya-pov-yazana-z-zhittiam-ada-rogovceva-pro-vazhlive-ta-proste-pro-dushevne-ta-glibinne-pro-teatr-ta-pro-zhittya/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 30.05.2022.

Сукач Н. Аді Роговцевій 82 роки: коротка біографія та ТОП-9 цитат [Електронний ресурс] / Н. Сукач // ВСВІТІ : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://vsviti.com.ua/interesting/society/73910>. — Назва з екрана. — Дата публікації: 16.07.2019. — Дата звернення: 30.05.2022.

Звання та нагороди Ади Роговцевої

- 1960** – заслужена артистка Української РСР.
- 1967** – народна артистка Української РСР.
- 1971** – премія Ленінського комсомолу Української РСР ім. М. Островського.
- 1971** – приз за найкращу жіночу роль у фільмі «Салют, Маріє!» на Московському міжнародному кінофестивалі.
- 1971** – найкраща актриса року за опитуванням журналу «Радянський екран».
- 1978** – народна артистка СРСР.
- 1981** – Національна премія України ім. Тараса Шевченка за виконання ролей Раневської, Лесі Українки, Надії Гавриленкової у виставах «Вишневий сад» А. Чехова, «Надеяться» Ю. Щербаківа, «Хозяйка» М. Гараєвої.
- 1993** – театральна премія «Київська пектораль» за найкраще виконання жіночої ролі у виставі «Дама без камелій».
- 1994** – премія Національної спілки театральних діячів ім. М. Заньковецької.
- 1996** – премії «Кришталевий слон» у номінації «Видатна акторська сім'я» (разом із чоловіком К. Степанковим).
- 1997** – орден «За заслуги» III ступеня.
- 1998** – театральна премія «Київська пектораль» за найкраще виконання жіночої ролі у виставі «Обдурена».
- 2002** – орден княгині Ольги III ступеня.
- 2003** – театральна премія «Київська пектораль» за визначний внесок у театральне мистецтво.
- 2004** – театральна премія «Київська пектораль» за видатний внесок у театральне мистецтво.
- 2004** – переможець загальнонаціональної акції «Зірка України» у номінації «Зірка українського мистецтва».
- 2006** – Всеукраїнська премія «Жінка III тисячоліття» у номінації «Знакова постать».
- 2007** – спеціальний приз «За вірність професії» на фестивалі продюсерського кіно «Кіно-Ялта».
- 2007** – Герой України із врученням ордена Держави.
- 2007** – Почесний громадянин Києва.
- 2008** – Почесний громадянин Глухова.
- 2009** – орден «За заслуги» I ступеня.
- 2012** – Міжнародна премія Миколи Гоголя.
- 2015** – театральна премія «Київська пектораль» за найкраще виконання жіночої ролі у виставі «Схоже на щастя».

- 2016 – відзнака Президента України — ювілейна медаль «25 років незалежності України».
- 2017 – державна премія України ім. Олександра Довженка за видатний внесок у розвиток українського кіномистецтва.
- 2018 – премія «Золотий дюк» за внесок у розвиток кіномистецтва на Одеському міжнародному кінофестивалі.
- 2018 – спеціальна премія ім. М. Вороніна «За високий стиль життя».
- 2020 – національна кінопремія «Золота дзига» за внесок у розвиток українського кінематографа.
- 2021 – почесний професор Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського.

Ролі в театрі

Національний академічний драматичний театр ім. Лесі Українки

- 1959** — Поля Вихрова — «Юність Полі Вихрової», за романом Леоніда Леонова «Русский лес».
- 1959** — Альонушка — «Товариші романтики», за п'єсою М.А. Соболя.
- 1959** — Машенька — «Машенька», за п'єсою А.Н. Афіногенова.
- 1960** — Вера — «Останні», за п'єсою Максима Горького.
- 1962** — Ірина — «Перед вечерею», за п'єсою В.С. Розова.
- 1962** — Медсестра — «Палата», за п'єсою С.І. Альошина.
- 1963** — Наташа — «На дні», за п'єсою Максима Горького.
- 1963** — Альона — «Поворот ключа», за п'єсою М. Кундери.
- 1963** — Валя — «Київський зошит», за п'єсою В.Н. Собка.
- 1963** — Женя — «Іду на грозу», за романом Д.О. Граніна.
- 1964** — Майка — «Платон Кречет», за п'єсою О.Є. Корнійчука.
- 1964** — Наташа — «104 сторінки про кохання», за п'єсою Е.С. Радзинського.
- 1965** — Соня — «Далекі вікна», за п'єсою В.Н. Собка.
- 1965** — Таня — «Хто за? Хто проти?», за п'єсою П.А. Загребельного.
- 1966** — Варюха — «Піднята цілина» за романом М.О. Шолохова.
- 1966** — Ірина — «Сьогодні і щодня», за повістю В.Ю. Драгунського.
- 1966** — Ліка Мізінова — «Насмішливе моє щастя», за п'єсою Л. Малюгіна.
- 1966** — Даша — «Ходіння по муках», за романом О.М. Толстого.
- 1967** — Гелена Модлевська — «Варшавська мелодія», за п'єсою Л. Зоріна.
- 1967** — Лізетта — «Шлюб за конкурсом», за п'єсою К. Гольдоні.
- 1969** — Мухіна — «Справедливість — моє ремесло», за п'єсою Л.А. Жу-
ховицького.
- 1970** — Варя — «Розгром» за романом А.А. Фадєєва.
- 1971** — Клава — «Хтось повинен», за повістю Д. Граніна.
- 1971** — Долорес — «Камінний господар», за п'єсою Лесі Українки.
- 1973** — Лариса — «Безприданниця», за п'єсою О.М. Островського.
- 1974** — Наталія Миколаївна Гончарова — «Останні дні», за п'єсою
М. Булгакова.
- 1975** — Тамара — «Вечірнє світло», за п'єсою А. Арбузова.
- 1975** — Валя — «Російські люди», за п'єсою К. Симонова.
- 1975** — Трубачова — «Дивний лікар», за п'єсою А. Софронова.
- 1976** — Саша — «Іванов», за п'єсою А. Чехова.
- 1976** — Сесилія — «Як важливо бути серйозним», за п'єсою О. Уайльда.
- 1978** — Гавриленкова — «Хазяйка», за п'єсою М. Гарасвої.
- 1979** — Леся Українка — «Сподіватися», за п'єсою Ю. Щербака.
- 1980** — Фрунова — «Прощу занести в стенограму», за п'єсою Р. Феденьова.

- 1980 — Раневська — «Вишневий сад», за п'єсою А. Чехова.
1981 — Анна — «Візаві», за п'єсою В. Врублевської.
1982 — Бланш — «Гравець», за романом Ф. Достоевського.
1983 — Озе, Сольвейг, Жінка в зеленому, Інґрід, Анітра, Лікар у боже-
вільні — «Пер Гюнт» за драмою Генріка Ібсена.
1983 — Філумена Мартуруано — «Філумена Мартуруано»,
за п'єсою Е. де Філіппо.
1984 — Фрося — «Пічка на колесі», за п'єсою Н. Семенової.
1985 — Віра — «Рядові», за п'єсою А. Дударева.
1985 — Юлія — «Покликання», за п'єсою В. Врублевської.
1986 — Матінка Кураж — «Матінка Кураж та її діти», за п'єсою Б. Брехта.
1987 — Сестра Крисчед — «А цей випав з гнізда», за п'єсою Д. Вассермана.
1987 — Естер — «Священні чудовиська», за п'єсою Ж. Кокто.
1988 — Патриція — «Перламутрова Зінаїда», за п'єсою М. Рощина.
1992 — Паола — «Дама без камелій», за п'єсою Т. Реттігана.
1992 — Лаура Верньє — «Загадка дому Верньє», за п'єсою Р. Тома.
1992 — Бенефіс «Благо — дарю!...», за мотивами п'єс Анатолія Дяченка.
1993 — Аркадіна — «П'ять пудів кохання», за п'єсою А.П. Чехова «Чайка».
1997 — Норма Десмонд — «Бульвар Сан-Сет», за п'єсою Чарльза Брекета,
Біллі Уайльдера і М. Маршала-мол.

Київська академічна майстерня театрального мистецтва «Сузир'я»

- 1995 — Марта-Джордж — «Не боюсь сірого вовка», за п'єсою «Хто боїться
Вірджинії Вульф?» Е. Олбі.
2009 — Моріон Дюпре — «Будьте як вдома» Ж. Шевре.
2014 — Клод — «Схоже на щастя» П. Пальмада та К. Дютюрона.

Національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка

- 2003 — Гелена — «Варшавська мелодія-2», за п'єсою Л. Зоріна.
2007 — Примадонна — «Якість зірки», за п'єсою Ноела Каурда.

Київський академічний театр драми і комедії на лівому березі Дніпра

- 2009 — Франческа Джонсон — «Рожевий міст», за романом «Мости округу
Медісон» Р. Дж. Уоллера.
2010 — Рута — «Вася повинен зателефонувати», за п'єсою «Прогулянка в
Лю-Бльо» Катерини Рубіної.

Фільмографія. Акторські роботи

- 1956 – фільм «Кривавий світанок» – Гафійка Волік.
1956 – фільм «Коли співають солов'ї» – Мар'яна.
1956 – фільм «Павло Корчагін» – Христина.
1958 – фільм «Прапори на баштах» – Оксана Литовченко.
1958 – фільм «Коли починається юність» – Марина, сестра Івана.
1958 – фільм «Кінець Чирви Козиря» – Оксана.
1960 – фільм «Літаючий корабель» – Оленка.
1961 – фільм «Лісова пісня» – польова русалка.
1964 – фільм «Сторінки щоденника» – Ізабелла.
1970 – фільм «Важкий колос» – Дарина.
1970 – фільм «Салют, Маріє!» – Марія Ткачова.
1971 – фільм «Камінний господар» – донна Анна.
1972 – фільм «Приборкання вогню» – Наталя Башкирцева.
1973 – серіал «Вічний поклик» – Ганна.
1975 – серіал «Важкі поверхи» – Лідія Сєверцова.
1976 – фільм «Хвилі Чорного моря» – Тетяна Іванівна.
1977 – фільм «Дівчинка, хочеш зніматися в кіно?» – Віра Федорівна.
1978 – фільм «Діти як діти» – Таня, мама Діми.
1978 – фільм «Море» – Віра Галузо.
1978 – фільм «Напередодні прем'єри» – Ксенія Павлівна.
1979 – фільм «Поема про крила» – Юлія Туполева.
1979 – фільм «Осінь історія» – Ганна Георгіївна Зоріна.
1979 – фільм «Київські зустрічі» – Марія.
1980 – фільм «Сімейне коло» – Тетяна Михайлівна Сомова.
1980 – фільм «Овід» – Джулія.
1980 – фільм «Розплата» – Ганна Карякіна.
1981 – фільм «Осінь дорога до мами» – мати.
1981 – фільм «Ведмедик» – дружина Алпатова.
1981 – фільм «Було у батька три сини» – мати.
1983 – фільм «Останній доказ королів» – Естер Тавнсенд.
1983 – фільм «Висока проба» – Ольга.
1983 – серіал «Вічний поклик» (фільм 2) – Ганна.
1986 – фільм «Мамо, рідна, кохана» – доктор.
1985 – фільм «Кармелюк» – Ольга Тимофіївна.
1986 – фільм «В одне єдине життя» – Ірина.
1991 – фільм «Сімнадцять лівих чобіт» – Тетяна Сергіївна.
1992 – фільм «Чотири листи фанери» – мати Богдана Мазепи.
1998 – фільм «Два місяці, три сонця» – мати Олексія.
2001 – фільм «На полі крові» – Мелхола.

- 2002 – фільм «Підмосковна елегія» – Варвара Петрівна Черкаська.
2003 – серіал «Завтра буде завтра» – Марія Антонівна.
2004 – фільм «Тобі, справжньому» – Віра.
2004 – фільм «Вони танцювали одну зиму» – мати Андрія.
2004 – фільм «Зимовий роман» – Ніна.
2004 – фільм «У двох кілометрах від Нового року» – Ада.
2004 – фільм «32 грудня» – Маргарита Миколаївна.
2005 – фільм «Полювання на ізюбра» – мати Ірини.
2005 – серіал «Летюча миша» – бабуся Іди і Аделі.
2006 – фільм «Квіти для снігової королеви» – Жанна Семенівна.
2006 – серіал «Дев'ять життів Нестора Махна» – Євдокія Махно.
2006 – фільм «Щастя за рецептом» – Євгенія Веніамінівна.
2006 – серіал «Утьосов. Пісня довжиною в життя» – Олена.
2007 – фільм «Чоловіча інтуїція» – мати Кирила.
2007 – серіал «Оплачено смертю» – Аврора Морозова.
2008 – фільм «Кавказ» – Марія.
2008 – серіал «Єрмолови» – Антоніна Єрмолова.
2008 – фільм «Тарас Бульба» – дружина Тараса.
2008 – фільм «Чорна сукня» – Зінаїда Федорівна.
2008 – фільм «Клоуни» – колишня дресирувальниця.
2009 – серіал «1941» – баба Катя.
2009 – фільм «Ще я» – Оксана Миколаївна.
2009 – серіал «Провінціалка» – мати Ігоря.
2009 – серіал «Я тебе нікому не віддам» – Римма Іванівна.
2011 – фільм «Вогні притону» – мати Люби.
2012 – серіал «Особисте життя слідчого Савельєва» – Ангеліна Степанівна.
2014 – серіал «Дворняжка Ляля» – Євгенія Черкасова.
2016 – серіал «Я кохаю свого чоловіка» – Поліна Штрауб.
2018 – серіал «Обручка з рубіном» – Катерина Добровольська.
2019 – фільм «11 дітей з Морщина» – директорка музею.
2020 – фільм «Віддана» – княжна.
2020 – серіал «Сага» – Богдана Козак (в старості).
2020 – серіал «Перші ластівки. Залежні» – Надія Іванівна.
2020 – фільм «Казка старого мельника» – мати Адама.
2021 – фільм «Де гроші» – Ада Потоцька.
2021 – «Вітер зі Сходу» – документально-публіцистичний фільм про акторські виступи на Сході.
2021 – серіал «Намалюй мені маму» – Олена Миколаївна.
2022 – серіал «Мама. Продовження» – Ганна Миколаївна.

«Мені є що сказати»

(вислови Ади Роговцевої про сенс життя, роботу, сімейні цінності)

«Мрія мого життя – добробут України, щастя дітей і онуків. Життєвий принцип – любов до людей, до природи. Найприємніше у роботі – творчість, спілкування. У людях ціную порядність, культуру».

«Пишіть історію своєї родини, своїх батьків, бабусь і дідусів. Це дозволить вам зробити найголовніше — вислухати їх. У цьому і є вся цінність сімейних стосунків».

«Шляхетна людина не дозволить собі низьких вчинків, бруду, агресії».

«Найголовніше в житті людини – зберегти свою людську гідність всупереч усьому. Тому що людина без гідності – неповноцінна людина, а народ без гідності – це вже не народ».

«Треба любити життя. Кожну мить. Я така народилася, що мені все цікаво. Майже все ціную і люблю».

«Гумор, філософське ставлення до життя, терпіння, мужність і велика любов до всього, що тебе оточує. До сонечка, ліхтаря на вулиці, дітей, онуків. Ось єдиний рецепт. Тільки так, вважаю, варто жити».

«У багатьох акторів немає життя, тільки театр. У мене є життя».

«Я легко віддавала все, що заробляла, а коли потрібно було виходити у світ, займала у подруг і одяг, і діаманти».

«Я, наприклад, живу нарівні з водієм, вчителькою, лікарем, тож я це розумію, тому мені легко про це говорити у виставах. А люди, на превеликий жаль, отримуючи багатство, стають невігласами, бо вони не розуміють, що у когось нема сьогодні навіть шматка хліба».

«У мене є такий вірш: «Буде і буде ще весна весною, ще одтане серце — треба жити...». Потрібно жити, і не похмуро, а натхненно, чекаючи Нового року і Різдва Христового, Святого Миколая і Хрещення та днів народження. Все ще передчуваючи свято і влаштовуючи його собі та близьким».

«Так найчастіше і буває: те, що робиться у поспіху і відчувається як «не головне», побічне, виявляється у результаті саме головним, чи не найважливішим і значним. Щось на кшталт «обмовки за Фрейдом»: побіжно опрокинуте видає істину краще, ніж ретельно сформульоване...».

«На жаль, дуже багато байдужих людей. Крім злих, дурних, агресивних є ще й байдужі. Так воно і тягнеться, тягнеться... І якби люди розуміли один одного, хоча б намагалися зрозуміти один одного... Все залежить від душі, серця, освіти, розуму всіх людей на планеті. Тому що ці війни, на жаль, були і в най-

ближчому майбутньому будуть. Весь час бачимо: там назриває, там назриває. Десь і рвоне».

«Тепер, озираячись назад, я бачу, що в усіх своїх ролях я свідомо чи підсвідомо обстоювала жіночу гідність».

«Актор завжди має думати про те, на яку адресу він «надсилає своє послання».

«Любов – це любити його, віддавати йому все, належати йому, але якимось чином мати свою свободу... Залежати від іншої, навіть коханої людини – нісенітниця!».

«Я ніколи не приховувала свій вік. Чого тут викручуватися, хитрити, якщо в енциклопедії і так все про мене написано!».

«Кожна людина – таємниця. Тому приходиться до неї треба, як в таємницю».

«Коли приходять діти без культурного багажу, то перед педагогом стоїть велике, не завжди посильне завдання: за чотири роки дати їм правильні професійні орієнтири. І головне – о-бла-го-ро-ди-ти! Тому що благородством майже ніде не пахне! Театр без благородства існувати не повинен. Його потрібно закривати».

«Мистецтво – як космічний вітер. Це натхнення, це легке дихання...».

«Поезія, література, музика, – все йде або трішки попереду, або в ногу з часом, а театр завжди запізнюється, тому що має потребу осмислити те, що відбувається».

«Я ніколи не перебільшувала свого значення і своєї майстерності».

«Наше століття – надто жорстоке й підле... У радянський час нам було просто, були конкретні завдання, цілі, які ми виконували. Зараз перед вами такий широкий світ, і ніхто не допоможе обрати свою дорогу. Перед вами велика невідомість і море інформації, якої ми не мали у свій час. Та як би там не склалося, пам'ятайте, все одно найкращий помічник – старше покоління».

«Діти й онуки живуть своїм активним часом і мають такі знання, які старі мають від них отримувати. Звісно, треба щось підказати і підправити — з висоти свого досвіду. Так має бути. Бо багато конфліктів йде від того, що старі люди нав'язують молоді своє бачення. Свій досвід намагаються вкоренити у сьогоденні. Не треба цього робити. Я зараз для своїх дітей і онуків — маленька дівчинка, яка пізнає цей світ».

«Я абсолютно солідарна з Чеховим, який казав, що хотів би на тому світі загадувати, які на цьому були прекрасні миті. Мить, коли я, мріючи про сина, почула — хлопчик! Коли хотіла дівчинку, сказали — дочка! Ось це ні з чим не зрівнянні миті великого, чистого-чистого, справжнього щастя».

«Егоїзм — це не найгірша якість людини. Ця риса допомагає вистояти і зберегти себе в будь-якій ситуації».

«Думки, легенди та історії від ваших батьків — це найкраще, що вони можуть вам залишити замість будинків, золота і спадщини».

«У мене багато різних нагород, якими я пишаюся, проте довіра солдатів на фронті для мене залишається справжньою і найціннішою нагородою».

«Ні за які гроші я не відмовлюся від своєї позиції. Я підтримую свою Батьківщину перед агресією колосального монстра. Не хочу, щоб мене і моїх дітей знову зробили рабами. На нашу країну йде агресія, у мене немає іншого вибору. Не можна називати братом того, хто йде на тебе війною».

«Будьте людьми. Читайте багато. Цікавтеся всім. Вдивляйтеся в життя. Намагайтеся його аналізувати, не пропускати жодної людини, жодного дня, оскільки день прожитий без цікавості, радості, без того, щоб ти щось набрав у свою душу і свою голову, — він мертвий».

«Ада Роговцева – наша совість, серце і душа»

(вислови відомих людей про акторку)

«Це актриса, чия духовна організація й професійний інструмент, наче стрілка дозиметра, завжди бурхливо й точно реагували на найменші коливання, а тим більше зміни театрального фону в країні. Творча психіка актриси надзвичайно рухлива. Вона тонко відчуває різні трансформації режисерських ідей, а з огляду на це – і характер акторських засобів виразності й природи акторських пошуків загалом».

«Акторський діапазон Ади Миколаївни широкий. Вона могла б бути й королевою англійською, і Кабанихою у п'єсі «Гроза». Те, що в змозі зробити на сцені саме вона, дано не всім. Через її зовнішню м'якість і ліричність — уже на сцені — може розкриватися зовсім інший, непередбачуваний і неочікуваний парадоксальний жіночий характер».

Едуард Митницький, український театральний режисер

«Ада Миколаївна – це космос, без найменшого перебільшення. Вона справді прекрасна жінка. Її любові, мудрості, сили духу, життєлюбства й професіоналізму вистачає на всіх, хто потрапляє в орбіту актриси, а заряд теплоти і доброти огортає тебе всього».

Ахтем Сеїтаблаєв, український актор та режисер

«Я нітрохи не сумніваюся, що на Землю її послано як зірку: хтось на небі засіває такими людьми – вони ж не просто так сюди потрапляють... Такі люди потрапляють на Землю з якоюсь метою – щоб біля них купкувалися залюблені у красу і мистецтво, щоб навколи них виникали театри, але самі вони ніколи не стануть чиновниками. Це інші люди – зірки, чиє сяйво ніхто не має права обмежувати».

«Я дякую Богові та долі за те, що маю щастя спілкуватися з Адою Миколаївною не лише на сцені, а й за лаштунками, у житті! Захоплююся неймовірною працездатністю та професіоналізмом цієї людини. Коли раптом відчуваю втому, сум, зневіру тощо, то достатньо згадати про Аду Миколаївну й подібні думки зникають. Якщо порівнювати її, скажімо, з явищем природи – вітер, сніг, дощ, – то для мене вона – веселка!».

Світлана Орліченко, українська акторка театру та кіно

«Я не знаю іншої людини, яка так не вміє, наче навіть не хоче охороняти свій власний приватний світ. Я не знаю іншої людини, яка б могла так щиро, неприховано говорити зі світом про власне життя, про проблеми, про свій біль».

«...Ада Роговцева – той рідкісний випадок, коли людина, незалежно від

віку, живе сьогодні. Нинішніми відчуттями. Нинішніми враженнями. Нинішнім спілкуванням. Вона – мовби ріка, в яку не можна увійти двічі, бо вона щомиті інша. Цей Божий дар – жити щодня, тут, тепер – те, чому можна лише позаздрити і чого неймовірно важко навчитися самому».

Андрій Курков, український письменник, журналіст, кіносценарист

«Я вдячна долі, що мала можливість тихенько, з-за куліс підглядати за її роботою, завдяки чому Ада Миколаївна стала для мене взірцем – і в житті, і у вихованні, і в професії... Вона ніколи не дозволяла собі бути технічною, холодною, втомленою й байдужою на сцені, навіть якщо в її особистому житті в цей час відбувалися події, які давали їй на це право. Що це за особлива внутрішня сила, яка допомагає їй ніколи не зупинятися? Я думаю, що насправді вона навчилася підключатися до енергії космосу, бо інакше таку працездатність, таку самовіддачу пояснити неможливо».

Лариса Руснак, українська акторка театру, кіно

«Світлий символ Києва – ось уже понад шістдесят років, відколи вона оселилася в нашому місті, вийшла на його сцени, ввійшла в наші душі, стала вічно прекрасною громадянкою древньої столиці Руси-України...».

Юрій Щербак, український письменник, сценарист, публіцист, політик

«...Ада Миколаївна перетворювала гру в реальність. Із такими людьми легко працювати: вони тобі допомагають відкрити в самому собі душевні пласти, які в співпраці з іншими партнерами ніколи б не проявилися... Роботу Ади Миколаївни неможливо оцінювати, як сталу величину, бо, зійшовши на один поверх її ремесла, ви бачите, що перед вами відкривається новий простір – і ви вже маєте здійснитися вище і вище. Тому, мабуть, їй завжди було мало театру й кіно. У неї така душа, яка постійно прагне рухатися вгору і спонукає інших йти за нею».

Богдан Бенюк, український актор театру і кіно

«Вона зіронька, оберіг і мати театру».

Михайло Захаревич, генеральний директор Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка

«Ада Роговцева – наша совість, серце і душа. Людське втілення Матері-України, що любить, береже та благословляє своїх дітей...».

Анна Липківська, українська театрознавиця, кандидатка мистецтвознавства, доцент

«Яскравий, непроминальний талант. Невтомний. Вражає Ада Роговцева своєю творчою жагою, невгамовною пристрасною жадобою самореалізації на театральній сцені, в кіно, в літературі... Вражала завжди, дивує й захоплює

тепер, коли, здавалося б, високі роки мали б стишити цей шалений творчий марафон, але слава Богу, енергія мистецького самоздійснення підіймає її дедалі вище й вище на нові орбіти. Нагадає польового жайворонка – цього повітряного менестреля, який стрімко нарощує висоту свого лету в небеса і посилює звучання мелодійної пісні».

«Акторка духовно чиста, навіть наївно сентиментальна в сприйнятті мистецтва та свого творчого покликання, тоді як у питаннях світоглядного порядку, особливо всього, що стосується громадянської позиції, принципова, жорстка і непоступлива».

Микола Жулинський, український літературознавець

«У будь-якій ситуації Роговцева лишається людиною, жінкою і матір'ю, яка дарує всім відчуття причетності до її родини. Це інша, незвична форма особистого простору – він завжди відкритий...».

Ольга Семьошкіна, українська балетмейстерка, хореограф

Ада Роговцева – унікальна особистість акторського мистецтва

(тест про життя і творчість)

1. Назва міста, в якому народилася Ада Роговцева:
  - а) Київ;
  - б) Одеса;
  - в) Глухів;**
  - г) Суми.
2. Ким мріяла стати Ада Роговцева після закінчення школи:
  - а) учителем;
  - б) журналісткою;**
  - в) акторкою;
  - г) лікарем?
3. Назва фільму, з якого розпочалася кінематографічна кар'єра Ади Роговцевої:
  - а) «Кривавий світанок»;**
  - б) «Шельменко-денщик»;
  - в) «Коли співають солов'ї»;
  - г) «Коли починається юність».
4. Назва вищого навчального закладу, в якому Ада Роговцева здобула професію акторки:
  - а) Харківська державна академія культури;
  - б) Київський національний університет культури і мистецтв;
  - в) Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого;**
  - г) Інститут мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету.
5. Дебютна вистава Ади Миколаївни на театральній сцені:
  - а) «Товариші романтики»;
  - б) «Юність Полі Вихрової»;**
  - в) «Машенька»;
  - г) «Перед вечерею».
6. У якому році Аді Роговцевій було присвоєно звання «Народна артистка Української РСР»:
  - а) 1960;
  - б) 1967;**
  - в) 1971;
  - г) 1978?

7. За роль у якому фільмі 1971 року актриса отримала приз VII Міжнародного кінофестивалю:
- а) «Приборкання вогню»;
  - б) «Салют, Маріє!»;**
  - в) «Важкий колос»;
  - г) «Всього три тижні»?
8. Скільки років Ада Роговцева пропрацювала у Національному академічному драматичному театрі ім. Лесі Українки:
- а) 15 років;
  - б) 25 років;
  - в) 35 років;**
  - г) 38 років?
9. Найзнаковіша театральна постановка у кар'єрі Ади Роговцевої, у якій актриса виходила на сцену понад 700 разів:
- а) «Сподіватися»;
  - б) «Камінний господар»;
  - в) «Шлюб за конкурсом»;
  - г) «Варшавська мелодія».**
10. Назва спектаклю, у якому Ада Роговцева виконала усі жіночі ролі:
- а) «Пер Гюнт»;**
  - б) «Схоже на щастя»;
  - в) «Матінка Кураж»;
  - г) «Далекі вікна».
11. Кому зі своїх рідних Ада Роговцева присвятила книгу «Мій Костя»:
- а) чоловіку;**
  - б) сину;
  - в) внуку;
  - г) чоловіку і внуку?
12. Який бенефісний спектакль режисер Роман Віктюк поставив спеціально для Ади Роговцевої:
- а) «Благо—дарю»;
  - б) «Бульвар Сан-Сет»;**
  - в) «Незрівнянна!»;
  - г) «Дама без камелій»?

Список використаної літератури

Власова А. «Вона — веселка!» : ювілей Ади Роговцевої як привід знову вклонитися таланту Жінки й Актриса / А. Власова // Театрально-концертний Київ. — 2017. — № 9. — С. 2-7.

Власюк Т. З Адою Роговцевою / Т. Власюк // Від джерел: порадицька гостина / Т. Власюк. — Київ, 2005. — С. 113-119.

Заболотна В. Сильна слабкість / В. Заболотна // Українські обличчя кіно й театру / упоряд. Л. І. Брюховецька — Київ, 2012. — С. 348-350.

Костюк Х. Ф. Роговцева Ада Миколаївна [Електронний ресурс] / Х. Ф. Костюк // Інститут історії України. Енциклопедія історія України : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=eiu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=TRN=&S21COLORTERMS=0&S21STR=Rohovtseva_A. — Назва з екрана. — Дата звернення: 30.05.2022.

Роговцева Ада Миколаївна // В Україні жіноче обличчя. Вип. 2 / упоряд. О. Шахівський. — Київ, 2012. — С. 207-209.

Роговцева Ада Миколаївна [Електронний ресурс] : [життя та творчість] // Вікіпедія : вільна енциклопедія проект : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Роговцева_Ада_Миколаївна. — Назва з екрана. — Дата звернення: 30.05.2022.

Сукач Н. Аді Роговцевій 82 роки: коротка біографія та ТОП-9 цитат [Електронний ресурс] / Н. Сукач // ВСВІТІ : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://vsviti.com.ua/interesting/society/73910>. — Назва з екрана. — Дата публікації: 16.07.2019. — Дата звернення: 30.05.2022.

Інформаційний список та матеріали для проведення заходів
із нагоди 85-річчя від дня народження української
акторки театру та кіно Ади Роговцевої

Завжди різна, але завжди найкраща

Відповідальна за випуск А.І. Гордієнко.
Укладачі Л.М. Мусієнко, В.М. Красножон.
Літературний редактор В.В. Зеленська.
Комп'ютерна верстка Н.В. Ярчак.
Підписано до друку 18.07.2022 р.
Зам. № 10. Тираж 75 прим.

Видавець та виготовлювач
НБУ для дітей
вул. Я. Корчака, 60, м. Київ, 03190
Тел./факс: 400-65-87, тел.: 400-39-96, 400-41-44
www.chl.kiev.ua
library@chl.kiev.ua

Національна бібліотека України для дітей
03190, Київ-190, вул. Я. Корчака, 60.
Тел.: (044) 400-41-44, 400-39-96
Факс: (044) 400-65-87
www.chl.kiev.ua
E-mail: library@chl.kiev.ua